

Der hersked' en konge i Østerdal

Der hersked' en konge i Østerdal,
hans navn var kong Håkon den kække,
han stridsmænd havde i tusindtal,
hvis blotte syn kunne skrække;
men derimod så havde han i allen stund
en datter, der nævnes i hver mands mund.

*Aller vakreste kæreste mín,
aller dejligste dukke så fin.*

2. Knapt femten vintre forgangne var
i ungdommens skyfrie glæde,
da rygtedes hendes skønhed af
til langt bort liggende steder;
at se hende rejste hver kongesøn,
de sloges med elskov hver helt i løn.

3. Skøn Ragnhild vandrer til Glommens bred,
mat månen farver dens bølger;
hvor kummerfuldt hun der ofte gik,
jeg vil det ikke fordølge;
måske hendes hjerte det vartegn gav,
at lynsnart floden skulde blive hendes grav.

4. Blandt andre som fandtes i kong Håkons gård
var en svend, som Guttorm hedte;
med våben han vidste at gøre sig hård,
og pile på hennem ikke bede;
hvert træk i hans ansigt lød niddings skærv,
for Guttorms tapperhed grued' enhver.

5. Han fattede afsky for ledingsfærd,
selv Håkons mjød ham ej smagte,
når Ragnhild den i bægeret skød,
og sejrskransen hun rakte;
hans øje blev mat, hans kinder blev bleg,
til Freja hans lønlige sukke opgled.

6. "Det glimt af håb jeg engang så,
er nu for langsiden svunden;
mit hjertes varsel det uheld spår,
at Ragnhild bliver bunden
til helten, hvis adfærd i kampen er hård,
hvis hænder er af ild, og hvis barm er kold."

7. " Men jeg, som vilde med glæde dø,
når en medlidenhedsstråle
på kinden nedrandt på min bedste mø,
hvis smil mig så bittert har såret;
jeg klager forgæves min hjertens ve,
at åbne min kval jeg ej vovede."

8. Således jævnlig hans klage lød,
og tårer randt ned ad hans kinder;
i hobetal dage alle henflød,
som blodet daglig henrinder;
kun mosgroede kilder så Guttorms gråd,
hans mine var øm, og hans øjne våd.

9. Så henrandt en sommer, så henrand tre,
til Rolven, drabelig kæmpe,
fra Rusland kom og truede kong
Håkons land med ulempe,
at hvis hann ikke sin datter bortgav,
da skulde hver stridsmand se sin grav.

10. Kong Håkon holder med hofmænd råd,
hvad nu var at gøre.
"Jeg haver," sagde han, "mangen mand,
som sværd og våben tør vove;
af kække så haver jeg ti til tolv,
men ingen som kan sig bestå imod Rolv."

11. Da rejste sig Guttorm i en vrå
fra borde, stole og bænke:
"Dit løfte o, konge, fast lad stå,
at du din datter bortskænker
til den, som at stride imod Rolf formår,
da straks jeg, Guttorm, i kampen går."

12. "Ak, unge mand," var kong Håkons svar,
"dit tapre mod jeg beundrer;
men kræfter imod Rolf du ikke har,
thi jorden ryster og dundrer,
og pile han ud fra din bue skød,
o, Guttorm, du finder din visse død."

13. "Da bliver mig døden en dobbelt fryd,"
så Guttorms tale monne falde,
"når Ragnhild skulle med klagelyd
sin døde Guttorm omfavne;
hvis frygten skal skæmme mit stolte bryst,
jeg segner i kampen og dør med lyst."

14. Nu ganger Håkon til Rolv da hen
og tager sådan til orde:
"Jeg haver lovet mine rigets mænd,
at Ragnhild dennes skal vorde,
som mandelig sig i en tvekamp består,
og Guttorm er den som i kampen går."

15. Knap hævede solen sit hoved op
fra havets østlige side,
før begge helte i fuld galop
til kampepladsen monne ile,
hvor folk var forsamlet i hobetal,
som forud glædtes over Guttorms fald.

16. Med lynfart blinker det tunge sværd,
hvert hug med tapperhed mødtes;
men aldrig så man i ledingsfærd,
hvor slig en tapperhed mødtes.
De sloges i fire, de sloges i fem,
og tapperhed vokste i alle dem.

17. Omsider brækkedes Guttorms skjold,
han så til Rolv monne råbe:
"En riddersmand est du gæv og bold,
jeg uden hinder tør håbe,
du kast dit skjold til en side hen,
og kampen begynder på ny igen."

18. "En riddersmand er jeg både gæv og bold,"
forbitret Rolv da svarer,
"men aldrig så brækkedes mit eget skjold,
og nidding jeg ikke svarer;
når våben af rust de går itu,
for mere end æren jeg strider nu."

19. "Så styrt da nidding", var Guttorms svar,
han med fordoblede kræfter
nu rasende ind på Rolv han går,
som ikke blev munter derefter;
thi hjelmen knustes, og stighbøjlen gled,
og Rolv blev slagen af hesten ned.

20. "Jeg skænker dig livet, du unge mand,"
så oplod da Guttorm sin stemme,
"jeg udgyder ikke den faldnes blod,
men vil lade hannem fornemme,
at Guttorm er ædel overalt,
jeg dræber ikke den mand, so, faldt."

21. Nu ganger Guttorm til Ragnhild hen
og synker udi hendes arme,
hans matte øje fik liv igen,
og kinder blusser af varme;
han venlig omfavner sin bedste mø,
han ønsker at leve som før ville dø.

22. Den blide måne, spejlklare ven,
oplyser spejlklare bølge,
skøn Ragnhild vandrer til Glommens bred hen,
og ingen hende did følger;
den bølge i floden til minde var,
og månen tilforn ikke skinned så klar.

25. En fisker fisked' skøn Ragnhilds lig,
kong Håkon jordede sin datter,
til døden Guttorm græmmede sig
af dalens fryd og latter;
og sluttet blev sådan bedrøvelig dåd,
men Glommen bryder den dag i dag.
*Aller vakreste kæreste min,
aller dejligste dukke så fin.*

23. Her Rolv går vemodig og vanker om
og skjuler så mange slags tanker,
til Glommens bred han også kom
og der helt sorrigfuld vanker;
der møder han Ragnhild og finder hende glad,
og elskov forvandles til bitreste had.

24. "Du aldrig skal vorde Guttorms brud,"
var alt, hvad den nidding udtalte,
han greb hende og sig styrtede ud,
hvor strømmen sig svimlende malte;
den grådige bølge sit skød oplod,
og månen fordunklet bag skyen stod.

Niels Weyer (1767-88), ið var norðmaður, yrkti hesa vísu. Hon hevur verið nógv kvøðin í Føroyum og verður bæði kallað Guttormsvísa og Ragnhildsvísa umframt Der hersked' en konge. jd.